

Van de voorzitter (slot)

De herdenkingen staan voor de deur. 60 jaar nationale bevrijding, maar ook staan we stil bij het feit dat 60 jaar geleden Kamp Amersfoort werd overgedragen aan de vertegenwoordigster van het Nederlandse Rode Kruis, mw. L. van Overeem.

Aan de vooravond daarvan, maandag 18 april a.s. zal er om 20.00 uur een speciaal concert zijn, aan het slot waarvan het "Dagboek van Kamp Amersfoort, 1942" van D.W. Folmer zal worden gepresenteerd.

Op dinsdag 19 april a.s. om 14.00 uur is er de herdenking van de overdracht van het kamp aan het Rode Kruis. De Koninklijke Landmacht stelde weer een muziekkorps beschikbaar, het Soester mannenkoor "Apollo" komt weer zingen, het trio C-3 speelt. Er worden vele honderden deelnemers verwacht. Heeft u zich al aangemeld?

In de avond van 19 april wordt om **20.00 uur** de traditionele avondlezing gehouden. De Dienst voor speciale hulpverlening (het werk rondom Loes van Overeem) – tegenwoordig voortgezet door de afdeling

Oorlogsnazorg – zal daarbij aandacht krijgen, terwijl ook dichters en gedichten '40-'45 onder de aandacht zullen worden gebracht.

De dagen 4 en 5 mei a.s. krijgen rondom het 60 jaar herdenken extra aandacht. Het is goed om ons te bezinnen rondom de gebeurtenissen en de gevolgen van toen. Daarbij mogen we niet voorbijgaan aan de betekenis daarvan voor vandaag.

De gedenkplaats met het bezoekerscentrum in de huidige vorm is tot stand gekomen en tot bloei gebracht. Over Kamp Amersfoort wordt hernieuwd gesproken. De les die het verleden nog steeds kan leren wordt gezocht. Om dat te bereiken is er veel werk verzet. Er dient ook aan continuïteit gedacht te worden. Daarom vermeld ik hier vast dat dit voorlopig mijn laatste bijdrage aan dit Informatiebulletin zal zijn. In de loop van dit jaar zullen de heer P.H. Hoevenaars en ik onze functies overdragen aan onze opvolgers in het (dagelijks)bestuur. We doen dat in het vertrouwen gemotiveerde en geschikte opvolgers te hebben gevonden.

In dit en in het volgende bulletin treft u meer informatie over alle aspecten. Vanaf deze plaats wens ik u zinvolle herdenkingsbijeenkomsten toe.

A.Schreuder.

ISSN 1574-2075

Informatiebulletin

© Stichting Nationaal Monument Kamp Amersfoort

Opgericht 28 maart 2000
Register Kamer van Koophandel Gooi- en Eemland: 32079321

Overname van artikelen of gedeelten daarvan wordt op prijs gesteld onder voorwaarde van bronvermelding.

Appelweg 3,
3832 RK Leusden
tel.: 033-4613129
fax.: 033-4615695
www.kampamersfoort.nl
info@kampamersfoort.nl

bankrekening: 96 95 81 599
(IBAN: NL11 SNSB 0969 5815 99; BIC: SNSBNL2A)

Aan Informatiebulletin 13 werkten mee: A. Schreuder (vz), redacteur K. Kreuning, redacteur G. te Winkel, en eindredacteur C. Biezeveld.

Dinsdag 19 april 2005 aanvang 14.00 uur is de herdenking van de overdracht van Kamp Amersfoort aan het Rode Kruis, 60 jaar geleden gepasseerd. Hebt u zich al aangemeld voor de herdenking? Stuur uw formulier in of vraag eventueel een nieuw exemplaar aan!

KAMP AMERSFOORT PLEK OM TE GEDENKEN EN LEREN

„Bevrijdingsdag is voor mij een moeilijk moment”

Op 19 april wordt herdacht dat 60 jaar geleden de kampleiding het bewind over Kamp Amersfoort overgaf aan Loes van Overeem van het Rode Kruis. Dan zullen oud-gevangenen, partners, en kinderen van oud-gevangenen naar de Appelweg komen om bij deze plechtigheid aanwezig te zijn. Al is dat dan meer 60 jaar geleden gebeurd voor sommigen is het Kamp en de gruwelen die daar zijn gebeurd nog levende werkelijkheid. „Gedenken is mij pijn”, staat in psalm 77 in het Liedboek voor de Kerken. Blijkbaar waren herinneringen in de tijden van toen al pijnlijk, voor die over Kamp Amersfoort geldt dat in het bijzonder.

Voor mevrouw Dijksterhuis – De Nooy betekenen de laatste maanden van de oorlog een blijvende wond. In maart 1945 werd een verzetsgroep uit Ede opgepakt. De leden daarvan werden naar Kamp Amersfoort gebracht. Daar werden ze verhoord en gemarteld. Vlak voor de bevrijding besloot de kampleiding de verzetsstrijders te executeren, nadat de in totaal twaalf gevangenen dagenlang verhoord en gefolterd waren. Op de Appelweg te Amersfoort werden de mensen doodgeschoten. Anderen moesten gedwongen toekijken. De meeste executies werden uitgevoerd als wraak voor een aanslag op Rauter.

„Ik heb alle mensen gekend en het is voor mij altijd weer pijnlijk langs die plek te komen op de Appelweg (bij de Utrechtseweg) in Amersfoort en er ook nooit iets over te vernemen”, schreef zij aan leden van de Stichting Nationaal Monument Kamp Amersfoort.

De herinnering blijft levend voor haar. „Toen we jaren geleden in Amersfoort kwamen wonen, fietste ik nooit langs de Appelweg, maar de laatste tijd dwing ik mezelf dat juist wel te doen. De bevrijdingsdag blijft een moeilijke dag; de herinneringen lijken wel steeds pijnlijker terug te komen”, schrijft ze.

„Toch overheerst de dankbaarheid dat we nog altijd in een vrij land mogen wonen, waar vluchtelingen een gastvrij onthaal kunnen vinden. Hiervoor te zorgen is de opdracht die wij als vrije mensen uit hebben te voeren”, meent ze.

Haar vrienden uit het verzet werden begin maart 1945 bij een mislukte dropping en door verraad opgepakt en naar de gevreesde Wormshoef in Lunteren gebracht.

Vandaar kwamen ze in het Kamp Amersfoort terecht. Mevrouw Dijksterhuis en haar vader hoopten dat de bevrijders nog tijdig bij het kamp zouden komen. Dat bleek ijdele hoop te zijn.

In Amersfoort is ter nagedachtenis aan deze verzetsstrijders die zo vlak voor de bevrijding vermoord werden een plaquette aangebracht op een tuinmuur aan het begin van de Appelweg (nabij de aansluiting met de Utrechtseweg). Deze doden die in Amersfoort waren gefusilleerd en enkele lotgenoten die in Loosdrecht vielen zijn in het Verzetsmausoleum in Ede bijgezet. Hun daden en moed mogen niet vergeten worden, vindt mevrouw Dijksterhuis – De Nooy.

Verantwoordelijkheid

Cees Biezeveld, directeur ad interim van Stichting Nationaal Monument Kamp Amersfoort, onderschrijft het belang van de herdenking. „We willen op deze plek een plaats scheppen waar mensen, die de oorlog hebben meegemaakt, begrip vinden en hun verhaal kunnen doen. Onze medewerkers zijn op de hoogte van de geschiedenis van deze plek en weten hoe belangrijk het is dat oud-gevangenen en hun familie over het verleden kunnen praten. Dat zien wij als een belangrijk onderdeel van onze taak.”

De laatste tijd geven medewerkers van de Stichting ook veel lessen aan scholieren. „Scholieren moeten zich bewust zijn van de gevaren wanneer vrijheid wordt ingeperkt. Ze weten goed te begrijpen dat ze een keuze voor of tegen onderdrukking hebben”, zegt Biezeveld. „Daarom ontwikkelen we ook speciaal lesmateriaal, zodat we door kunnen geven wat hier ooit gebeurd is.” Ook komen agenten in opleiding en veel militairen, die worden uitgezonden naar oorlogsgebieden, langs. „We willen hen meegeven dat ze ook zelf verantwoordelijk zijn voor hun daden”, legt Biezeveld uit. „Wat je functie of opdracht ook is, je moet keuzes maken en je blijft zelf verantwoordelijkheid houden. We willen dat mensen die een uniform dragen daarover nadenken.”

Gerhard te Winkel

BERICHT VAN HET BESTUUR

Op 28 maart 2000 is de Stichting Nationaal Monument Kamp Amersfoort opgericht. Vanaf die oprichting is door het bestuur van de stichting met voortvarendheid gewerkt aan het realiseren van de gedenkplaats en het bezoekerscentrum in zijn huidige vorm en het meer bekend maken van de geschiedenis van deze bijzondere locatie. In het werk van alledag werd het bestuur vertegenwoordigd door het dagelijks bestuur, waarin de heer A.Schreuder, oud-burgemeester van Amersfoort, als voorzitter functioneerde. Vanaf het eerste begin was in dit dagelijks bestuur de heer P.H. Hoevenaars penningmeester en de heer C. Biezeveld secretaris.

Nu de stichting en het werk op en om de gedenkplaats vorm heeft gekregen vinden de heren Schreuder en Hoevenaars dat de tijd aangebroken is om hun taken, de symbolische fakkel, over te dragen aan nieuwe krachten.

Het bestuur vindt het een gelukkige zaak dat na een periode van zorgvuldig afwegen twee geschikte kandidaten zijn gevonden, die zich ook bereid hebben verklaard een bestuursfunctie te willen vervullen. In de laatste vergaderingen van het bestuur zijn met ingang van 1 september als opvolgend bestuursleden benoemd: de heer ir. M. van Hoogevest en de heer mr. J.W.M. Pothof. De heer Van Hoogevest zal in het dagelijks bestuur tevens de functie van voorzitter gaan vervullen, de heer Pothof daarin de functie van penningmeester.

In het julinummer van het Informatiebulletin zal aandacht worden besteed aan de vertrekkende bestuursleden, in het oktobernummer zal een kennisgeving met de nieuwe bestuursleden volgen.

Secretariaat stichting.

DE WAARDE VAN GEBUNDELDE EN INDIVIDUELE HERINNERINGEN, HET VERLEDEN SPIEGELEN AAN DE REALITEIT VAN VANDAAG.

De gebundelde nationale herinnering

In het artikel van januari 2005 was te lezen hoe de doelstelling van het bezoekerscentrum, een open deur tussen verleden, heden en toekomst, zich almaar meer bestendigt. De nationale herinnering aan de Tweede Wereldoorlog was vanaf het moment van de bevrijding tot aan nu aan veel veranderingen onderhevig.

Aanvankelijk was er in de vaderlandse geschiedschrijving nauwelijks ruimte voor de historie van het individu. Na de bevrijding ontstond uit de collectieve herinnering een blauwdruk voor een nationaal verhaal. Jaren achtereen werden aan het veelvuldig als imponerend omschreven werk van Dr. Lou de Jong beschouwingen getoetst, meningen opgehangen en beïnvloedde het zo voor een belangrijk deel de algemene meningsvorm over de recente geschiedenis. Een collectiviteit die zijn persoon en werk vereenzelvigde.

Verschuivende verantwoordelijkheden

Niet het 'tweede', maar een ander historisch werk van formaat was 'De Ondergang' van Jacques Presser. Het confronteerde mensen met een breed verspreide maatschappelijke onwetendheid, ontkenning en ontluistering. Presser was in de jaren '60 de katalysator van een al in beweging zijnde omwenteling in ons land. Het

veelal pragmatische denken verzandde schoksgewijs in een cultuur, waarin de samenleving met scherpe vragen bestookt werd en van haar duidelijke antwoorden opeiste. De ingebedde religieuze en maatschappelijke eenduidigheid verloor almaar meer terrein aan de nationaal gevoerde discussies.

Verlicht *

Door de steeds wijdere verbreiding van de televisie kwamen groeperingen, hun ontstaan, bestaan en stem steeds meer en duidelijker in beeld. Het plaatste daarmee burgers voor nieuwe verantwoordelijkheden en keuzen. Een onomkeerbare omwenteling werd in gang gezet, toen de toenmalige rechtlijnige minister van Justitie Dries van Agt het voorstel lanceerde om de vier tot levenslange gevangenisstraf veroordeelde Duitse oorlogsmisdadigers in Breda vrij te laten. Behalve dat het strafrecht en nut van gevangenisstraffen indertijd ter discussie stonden, gingen in protestantse en katholieke geledingen, waaraan Van Agt was verbonden, stemmen op over vergiffenis en meer aandacht voor de persoon. In één klap zette de belangstelling voor de Duitse oorlogsmisdadigers hun slachtoffers volop in het licht.

Onbedoeld en onverwacht werd het lot van oorlogsslachtoffers verbonden aan een maatschappelijke discussie zoals die eerder niet was gevoerd. Ongekende

emoties waren het gevolg. Uiteindelijk strandde het voorstel van Van Agt op de tegenstand van een betrekkelijk kleine groep oorlogsveteranen. Alleen de ernstig zieke Willy Lages werd in 1966 vrijgelaten. Zo werden de Drie (Vier) van Breda onbedoeld verbonden aan een omwenteling in de maatschappij. Het gevolg van alle commotie leidde er uiteindelijk toe dat er meer aandacht kwam voor het individuele slachtoffer. Eindelijk was er dan toch maatschappelijk ruimte en gehoor voor de historie van het individu. Dit mocht dan in sociaal opzicht een ommekeer zijn, in persoonlijke betrekkingen en verhoudingen tussen mensen werden en worden de kaarten nog maar al te vaak anders geschud.

Wat zet daartoe aan en roept daartoe op?

Vaak gebeurt dit door onbegrip. Iedereen voelt zich wel eens onbegrepen. Meestal geen kwestie van onwil, maar van onbekendheid. Begrepen worden of niet. Zeker mensen die als moeilijk ervaren worden, voelen zich vaak onbegrepen. Al dan niet terecht, 'moeilijke' mensen zijn in de omgang dikwijls niet de makkelijkste mensen. Wat daaraan ook ten grondslag ligt, het leidt veelal tot verwijdering. Wat meer verdieping in elkaars wezen en achtergrond kan dat ombuigen. Soms moeten er hoge 'menselijke' hindernissen genomen worden om dat te kunnen bereiken. Andermans ervaringen kunnen zo ingrijpend zijn geweest, dat iemands inlevingsvermogen tekort schiet om dat te bevatten. Luisteren en geduld is dan vaak de enige sleutel tot toegankelijkheid en daarmee de mogelijkheid om een afstand te overbruggen. Van beide kanten.

Toen en nu

Afstand tussen mensen wordt niet alleen in stand gehouden door uiteenlopende levenservaringen, maar ook door verschillende achtergronden, zoals milieu, opvoeding en zo meer. Iedereen is jong geweest. Elke generatie groeit op in haar eigen tijd met leefregels die dan gelden. Zowel in gezinsverband, als die in de maatschappij. Gezag en regelgeving worden vaak aan meer onttrokken dan aan wetboeken alleen.

Veelal werd dit indertijd bewust of onbewust bepaald door of toegewezen aan de notabelen van een stad of dorp. Visie en beleid werden niet altijd onttrokken aan wijsheid, maar waren in voorkomende gevallen slechts gestoeld op de status van een beroep, functie en/of afkomst. Zo bleef traditiegetrouw een zekere maatschappelijke rangorde in stand. Veel was afgebakend.

Getrouw aan die gangbare moraal, vaak ook ingegeven

door religieuze patronen, kunnen die voormalige regels en gedragscodes zich manifesteren in de omgang met oudere mensen. De vanzelfsprekendheid waarmee de meeste mensen elkaar nu tegemoet treden en met elkaar omgaan, wijkt daar vaak volkomen van af.

Jonge mensen van nu, die de cultuuromslag in de jaren '60 niet hebben meegemaakt, zullen zich daar nauwelijks iets bij kunnen voorstellen. Alles in de maatschappij was daaraan onderhevig. Alles ging op de schop. Ook de tot dan bestaande waarden en normen. Mensen die met deze begrippen waren opgevoed en die hanteerden, zagen vol onbegrip hoe veel daarvan almaar meer teniet werd gedaan. Waarden en normen, begrippen, waar nu zovelen de mond vol van hebben en sommigen ten onrechte hun populariteit mee willen opvijzelen, werden daar toen op aangesproken.

Een voorbije tijd heeft z'n eigen waarde, een nieuwe tijd heeft dat evenzo. Toen en nu. De samenleving wordt almaar jachtiger. Er wordt steeds meer waarde gehecht en vastgehouden aan bezit. Niets is zo vluchtig als de schijn van dat. We zijn het aan elkaar verplicht en ook genoodzaakt oplettend, betrokken en meelevend te zijn, en op die manier te investeren in een herwaardering van een op hol geslagen en kortademige maatschappij. Toen en nu. Menselijke normen en waarden zijn van alle tijden en behoeven niet opnieuw uitgevonden te worden. Het bepaalt de zin en relaties tussen mensen en ieders levensloop.

Oude en jonge mensen. De een heeft de jeugd, de ander - zo wordt vaak gezegd - de wijsheid. Beiden mogen begrip van elkaar vragen. De onervarenheid en vaak ook onbevangenheid van jonge mensen en daar tegenover de wijsheid, levenservaring en ook verwachte inschikkelijkheid van de ouderen. Zo wordt de gedenkplaats een verbindende schakel tussen toen en nu. En wanneer tijdens de komende 60 jarige herdenking zonen en dochters van de dan aanwezige generaties de indertijd bevochten vrijheid gedenken, koppelen ze die aan het tijdloze ideaal van alle mensen van goede wil: Echte vrijheid, die van land en geest. Vrijheid, het bindmiddel van ieders moraal, respect en verdraagzaamheid. Een geschonden lijf en geest zijn dat. Laat uw eerbetoon, uw blijf van betrokkenheid die wonden wat verzachten. En bedenk, voortgang van vrede, die in uw hart, uw land en de wereld, begint bij bezinning. Wanneer we dit jaar massaal onze vrijheid gedenken, symboliseer dan die bezinning en het eerbetoon aan alle slachtoffers, door tijdens de alom heersende stilte elkaars handen ineen te slaan.

De gezamenlijke verantwoordelijkheid voor onze toekomst is er een van alle generaties.

* Geraadpleegde bronnen: Van nationaal geschiedverhaal tot morele standaard, Enno van der Eerden, 2000/4 Contactblad '40-45'.

ZESTIGJARIGE BEVRIJDING IN MUZIEK & PRESENTATIE VAN “DAGBOEK UIT KAMP AMERSFOORT 1942” van D.W. Folmer.

Het “Ensemble 1939” kent een flexibele bezetting en wordt gevormd door een nieuwe generatie musici die werkzaam is in Nederlandse toporkesten als het Koninklijk Concertgebouworkest, het Residentie Orkest, het Nederlands Radio Symfonie Orkest en het Nederlands Kamer Orkest. Dit ensemble, dat recent is opgericht, wil met een serie concerten een hommage brengen aan componisten die tijdens Wereldoorlog II onder barre omstandigheden prachtige muziek hebben geschreven. De composities van onder andere Marius Flothuis, Ignace Liliën, Hans Krasa, Nico Richter, Leo Smit, Hendrik Andreissen en Olivier Messiaen worden teruggebracht naar de plekken waar ze tijdens de bezettingsjaren '40-'45 zijn ontstaan. Ze worden nu, zestig jaar later, in alle vrijheid ten gehore gebracht in het kader van de herdenking van de bevrijding van Nederland. De concerten worden gegeven in Amsterdam en bij de herinneringscentra te Westerbork, Amersfoort en Vught.

In **Amersfoort** zal dit concert worden verzorgd aan de vooravond van de herdenking, op **maandag 18 april 2005, aanvang 20.00 uur**. Hier zal het programma 1 worden uitgevoerd dat omvat:

- Pastorale voor 2 violen van Marius Flothuis,
- 2 stukken voor viool en piano van Nico Richter,
- Fluitsonate van Marius Flothuis,
- Trio voor klarinet, altviool en piano van Leo Smit,
- Trio voor fluit, viool en piano van Hendrik Andriessen,

- Ballade van Westerbork en Maria Lecina voor sopraan en piano van Ignace Liliën,
- Modern Times Sonate voor viool en piano van Ignace Liliën.

Tussen de muziekstukken door worden citaten gelezen uit het “Dagboek uit Kamp Amersfoort, 1942” van D.W. Folmer, dat aan het einde van de muziekuitlevering door Uitgeversmaatschappij Walburg Pers te Zutphen zal worden gepresenteerd. De citaten worden gelezen door Els Beg, kleindochter van D.W. Folmer. Mevrouw J. Folmer, dochter van D.W. Folmer zal de avond afsluiten met een improvisatie van het gezang 300a, dat destijds een lievelingsgezag van haar vader was.

Het boek zal in de zaal mede verkrijgbaar zijn tegen de speciale voorverkoopprijs van € 24,95.

Voor deze avond worden **kaarten** verkocht (om de onkosten te bestrijden) voor **€ 5,00 per stuk**. Een programmaboekje en koffie / thee of frisdrank (in de pauze) zijn hierbij inbegrepen. De kaarten zijn verkrijgbaar bij het kantoor van de stichting.

Speciaal voor deze avond rijdt er een busje van station Amersfoort-Centraal tussen 19.00 en 20.00 (vanaf de halte van buslijn 19 die overdag naar deze plaats rijdt). Na afloop rijdt de bus weer terug van de locatie naar station Amersfoort-Centraal tussen 22.00 en 23.00 uur. De busdienst is gratis!

NIEUWE BUSVERBINDING GEDENKPLAATS

In de nieuwsbrief van november 2004 moesten we u helaas berichten dat de sinds enkele jaren functionerende busverbinding (buslijn 10 stadsvervoer Amersfoort) door bezuinigingen zou gaan verdwijnen. Dat is inderdaad ook gebeurd. De lijn werd ingekrompen en verlegd, zodat de gedenkplaats (en het Sinaicentrum) niet meer werden aangedaan.

Door inspanningen van velen, mede het Sinaicentrum en leden van de gemeenteraad te Amersfoort, is per 2 maart 2005 een nieuwe buslijn in Amersfoort in werking gekomen: **buslijn 19**. Deze buslijn rijdt alleen overdag op werkdagen, **niet op zaterdag, niet op zondag en niet op feestdagen**.

Deze buslijn zorgt per half uur voor een rit vanaf station Amersfoort naar het Sinaicentrum en aansluitend de gedenkplaats Kamp Amersfoort. Vertrektijden vanaf station Amersfoort: 09.16 uur 1e rit, daarna 09.46 uur en elk volgend half uur tot 16.16 uur (laatste rit).

Voor de terugrit naar station Amersfoort-Centraal zijn de vertrektijden van deze bus 09.30 uur (1e rit), 10.00 uur en elk volgend half uur tot 16.00 uur (laatste rit).

Voor vooral de ouderen en degenen die geen auto gebruiken is er gelukkig weer een busverbinding. Maak er gebruik van en kom op bezoek! We zijn weer met openbaar vervoer bereikbaar.

PROGRAMMA

HERDENKING KAMP AMERSFOORT

1945 * 19 APRIL * 2005

aanvang: 14.00 uur

Vanaf 13.00 uur : aankomst bezoekers (algemeen). Muziek door muziekgroep C-3e.

Vanaf 13.30 uur : aankomst genodigden.

Om 13.40 uur : bezoekers nemen hun plaatsen in.

Om 13.45 uur : genodigden worden naar hun plaatsen begeleid.

Vanaf 13.40 uur: de Koninklijke Militaire Kapel "Johan Willem Friso" van de Koninklijke Landmacht uit Assen speelt. Aansluitend zingt het Soester Mannenkoor "Apollo".

Welkomstwoord door de voorzitter van de stichting, de heer A. Schreuder, gevolgd door het hijsen van de Nederlandse vlag en de Rode Kruisvlag, waarbij het muziekkorps het 1e couplet van het Wilhelmus zal spelen.

Toespraken door:

- De heer J.Boonstra, oud-gevangene Kamp Amersfoort.
- Hoofdrabbijn J.S.Jacobs, Inter Provinciaal Opper Rabinaat.
- Mw. A. van Vliet-Kuiper, burgemeester van Amersfoort.

De intermezzo's tussen de toespraken worden verzorgd door muziekgroep C-3e.

Zang door het Mannenkoor "Apollo".

Gedicht uit de landelijke gedichtenwedstrijd 2005 van het Nationaal Comité 4 en 5 mei, gemaakt en voorgedragen door de 15-jarige scholiere Vicky Francken.

Muziek, uitgevoerd door de kapel.

Inleiding van de te houden gedachtenisstilte die door de aanwezigen (zo mogelijk) staande wordt gehouden; de kapel speelt " Taptoe infanterie ", waarna Frans van de Berg jr. de appèlklok zal luiden. De stilte duurt tot dat de kapel het eindesignaal geeft.

Defilé langs en kranslegging bij het beeld van het Nationaal Monument Kamp Amersfoort " Gevangene voor het vuurpeloton " (De Stenen Man) van F. Sieger. Twee oud-gevangenen van Kamp Amersfoort zullen als eerste een krans leggen.

Het Soester Mannenkoor "Apollo" begeleidt de aanvang van het defilé.

Aansluitend speelt de kapel tot de stoet is gepasseerd.

Bij het monument wordt niet op elkaar gewacht, maar na de bloemlegging gelijk doorgelopen naar de centrale hal van de nabijgelegen gebouwen van de DHV-groep waar gelegenheid zal zijn tot informele ontmoeting. De opstopping op de voormalige schietbaan vormt voor veel ouderen een te zware belasting en moet tot een minimum beperkt worden.

De herdenking is voor het **publiek vrij toegankelijk**. Voor de organisatie van de herdenking is **aanmelding vooraf gewenst**. Benut daarom een aanmeldingsformulier (vraag die gerust bij de stichting aan).

Vanaf 13.00 uur tot 14.00 uur rijden er **gratis busjes** vanaf station Amersfoort-Centraal naar de gedenkplaats, instappen bij de bushalte lijn 19. Vanaf 16.00 uur tot 17.00 uur brengen zij u weer terug vanaf de locatie naar station Amersfoort-Centraal, instappen bij de halte voor de gebouwen van DHV waar de samenkomst na afloop van de herdenking is.

PROGRAMMA 4 EN 5 MEI

Op de dag van de Nationale Herdenking is de gedenkplaats van Kamp Amersfoort geopend van 10.00 tot uiterlijk 22.00 uur.

Om 11.00 uur is er de herdenking door de schoolkinderen van Montessorischool 't Ronde te Leusden, de school die het Nationaal Monument Kamp Amersfoort (beeld "Gevangene voor het vuurpeloton" / De Stenen Man) heeft geadopteerd. Zij zullen begeleid door hun thuisfront een stille tocht houden naar het beeld en daar een krans leggen.

Op de gedenkplaats en in het bezoekerscentrum kunnen belangstellenden de gehele dag door het verleden gedenken. Om 11.00, 12.00, 13.00, 14.00 en 15.00 uur zijn er rondleidingen met een gids mogelijk voor geïnteresseerden in de geschiedenis van kamp Amersfoort.

Vanaf 18.00 uur kunnen deelnemers aan de stille herdenkingstocht (vanaf het voormalig kampterrein, langs het beeld op de voormalige schietbaan naar begraafplaats Rusthof) verzamelen op het voormalig kampterrein. Er wordt opgesteld voor het hek van de

gedenkplaats, zijde parkeerterrein politie-instituut. Om 19.00 uur wordt de voormalige appèlklok geluid door de zoon van een oud-gevangene, Frans van de Berg jr., degene die 60 jaar geleden als jongeman ook de bel mocht luiden ter inleiding van de bevrijding.

Op Bevrijdingsdag 5 mei 2005 zal herdacht worden dat 60 jaar geleden de capitulatie bekend werd. De gedenkplaats zal open zijn van 10.00 tot 20.00 uur. Om 11.00, 12.00, 13.00, 14.00 en 15.00 uur zijn er rondleidingen met een gids mogelijk voor geïnteresseerden in de geschiedenis van kamp Amersfoort.

Op het moment van het ter perse gaan van het blad werd nog gewerkt aan activiteiten in de vroege ochtenduren van Bevrijdingsdag. Raadpleeg de website en volg de mediaberichten!

Speciaal gratis busvervoer:

4 mei:

Op 4 mei wordt door de gedenkplaats een speciaal busvervoer onderhouden van station Amersfoort-Centraal naar de gedenkplaats. Opstappen: halteplaats bus 19, maar vragen naar de bus naar "Kamp Amersfoort". De eerste rit vanaf het station is om 10.00 uur. De laatste rit om 18.30 uur, deze sluit aan op de stille tocht.

Om 19.00 uur is er een bus die voor degenen die niet meer de hele afstand tot de begraafplaats kunnen lopen toch daarheen brengt.

Na afloop van de plechtigheden (stille, kranslegging) op de begraafplaats is er busvervoer terug naar de gedenkplaats Kamp Amersfoort en aansluitend naar het station Amersfoort-Centraal.

5 mei:

Ook op 5 mei (tevens Hemelvaartsdag, geen gewone busdienst lijn 19 op deze feestdag) laat de gedenkplaats van 10.00 uur (eerste rit vanaf station Amersfoort-Centraal) tot 18.30 uur (laatste rit vanaf de gedenkplaats) een busje rijden. Maak er gebruik van!

DE ONTMOETINGS-DAG EERSTE EN TWEEDE GENERATIE OP 1 MAART 2005

Op dinsdag 1 maart jl. organiseerde de heer Cees Biezeveld een kleinschalige ontmoetingsdag tussen leden van de zogenaamde eerste en tweede generatie. Voormalige gevangenen, hun partners en enkele mensen van de daarop volgende generatie. Een gesloten kring van ieders weten en ervaringen. De bijeenkomst werd op een informele wijze geopend door de voorzitter van de Stichting, de heer Schreuder. Na zijn welkomstwoord hield de heer Biezeveld de aanwezigen voor dat de nú zo treffende en sfeervolle accommodatie zich als geen andere leent om het verleden los te weken van de toekomst van toen. Een opdracht, die voortvloeit uit het verlengde van de doelstelling van de gedenkplaats: herdenken en gedenken en het bevorderen van herkenning en erkenning. Iedere tijd heeft een toekomst, iedere minuut zijn eigen vervolg. In het verleden, vandaag en daarna. Waar mensen een verleden delen, leggen zij gezamenlijk de bouwstenen voor een toekomst. Zo wordt een gedeeld verleden, een gedeelde toekomst. De som, de prijs van het overleven. In een goede sfeer werden er vervolgens gedachten uitgewisseld. Iedereen voelde zich daarbij aangesproken en betrokken. Ieder genoot het respect van de ander. Na een gezamenlijke lunch werd er naar een film gekeken. De keuze was een weloverwogen beslissing van de heer Biezeveld. Hij wist dat het een beladen documentaire was; eenmaal gestart, kon deze niet meer worden teruggedraaid. Cees Biezeveld nam de juiste beslissing.

De prijs van overleven

De film van Louis van Gasteren - 'De prijs van overleven' - was een vervolg op de dertig jaar oude documentaire 'Begrijpt u nu waarom ik huil?' Twee gezinsleden uit de eerste film waren dezelfde hoofdpersonen in de tweede productie. In beide waren de invloeden en gevolgen te zien van de Tweede Wereldoorlog op een gezin. Wat in de eerste film al duidelijk was, werd bevestigd in de tweede. Het laat zien hoe het trauma van Joop, zijn oorlogsverleden, het hele gezin voorgoed overschaduwde. In de eerste documentaire was te zien hoe professor Bastiaans indertijd Joop begeleidde tijdens een

therapeutische LSD-sessie. Het trauma van Joop, maar ook van zijn gezin, laat zich nauwelijks verbeelden. Het verplaatst zich aldoor en over iedere betrokkene en elke toekomst heen. Dus ook over die van de tweede generatie.

Hoe ver reikt het verleden over de toekomst heen?

De beelden in de tweede film, vermengd met die uit de eerste, laten duidelijk zien hoe verstrekkend de gevolgen zijn van oorlog. Een oorlog eindigt nooit, wel op papier, niet in een gezin. De gevolgen van het eerder gebruikte geweld zijn zo ontwrichtend, dat duidelijk wordt dat er wellicht meer slachtoffers zonder directe kampervaringen zijn te betreuren, dan mensen die werkelijk zulke ervaringen opdeden. Enkel van hen waren Joops vrouw en hun kinderen. In deze film interviewde Van Gasteren Joops weduwe Dini - eerste generatie - en zijn zoon Reinier, de tweede generatie. Reinier is nog steeds verbijsterd hoe een velletje papier met daarop enkel de tekst van een staking, zulke verstrekkende gevolgen kon hebben.

De wetenschap dat iemand een beul kan worden, doet iedereen beseffen dat wat daar ook toe leidt, een kwaadaardig systeem of anderszins, het uiteindelijk de mens zelf is die het zich laat gebeuren of overkomt. Hoe dan ook, de macht van beulen onttaardt in de levenslange onmacht van hun slachtoffers. Dat voedt het onvermogen om daarover te kunnen praten, dat te kunnen uitleggen. Die krankzinnige onmacht maakt wellicht de grootste wonden. Aan beide kanten. Iedereen die naar de filmbeelden keek, zag in meer of mindere mate de pijn van de ander en die van zichzelf. De haast bovenmenselijke prijs die soms wordt betaald om in godsnaam maar de lieve vrede te bewaren en eigen pijn aan die van de ander ondergeschikt te maken. In meer situaties als deze worden mensen voor dergelijke keuzen gesteld en daartoe gedwongen. Een van de meest treffende uitspraken was die van Reinier: "Emotioneel ben ik vermoord". Wanneer een lichaam wordt gedood, stopt ook de geest. Geen mens kan zo verwond worden, als wanneer in hem zijn emoties worden afgesneden. De leegte die dan bezit van hem neemt, ontnemt vanaf dat moment anderen iedere toegang tot hem. Je kunt je afvragen in hoeverre iemand dan nog functioneert. Zonder de emoties, die tussen de twee uitersten daarvan, goed en kwaad, haat en liefde, is iemand tot in het diepste wezen van zijn menszijn aangetast. Hoezo vermoord...

Tijdens het bekijken van de video was de stilte tastbaar. Na afloop van de documentaire vroeg de heer Biezeveld aan de aanwezigen om een reactie. Samenvattend was dat vooral herkenning. Een kenmerkend gedeelte in de film was de beslissing van Dini om niet aan haar kinderen te vragen om met haar

mee te gaan naar de plaats waar de as van hun vader zou worden verstrooid. In de aarde, ergens op een plaats in het voormalige kamp waarin Joop levenslang gevangen bleef. Door de verstrooiing zou hij met zijn kameraden, zijn lotgenoten, herenigd zijn. Daar hoorde hij thuis, daar was hij thuis. Na een levenslange reis. Zijn kinderen moesten hun eigen keuze maken. Kinderen. Een oudere aanwezige merkte op dat `we` moeten oppassen dat wij niet de schuld krijgen van onze kinderen. De meesten van ons hebben nooit kunnen praten, er zijn nog zoveel vragen. Wanneer er kloven bestaan, is het te hopen dat die op het laatst nog gedicht kunnen worden. Het is niet vanzelfsprekend de keuze te kunnen volgen van een ouderpaar, van wie hun dochter

vertelde hoe haar vader in alle openheid alles aan zijn vrouw vertelde. Toen de dochter op deze dag vertelde dat zij dat als geluk ervaren heeft, zal ze door het merendeel van de aanwezigen begrepen zijn.

Zo kwam een dag ten einde, waarvan de heer Biezeveld hoopt dat die het begin zal zijn van een vervolg. Dat zal zeker gaan gebeuren.

Vechten voor vrijheid, een bevochten vrijheid, doe je levenslang.

© 2 april 2005 karel kreuning

6e HERDENKINGSLEZING KAMP AMERSFOORT

Bij de herdenking in 2000 werd begonnen met een avondlezing op 19 april. De eerste keer was er al direct zoveel belangstelling voor dat de zaal te klein was. Daarom werd uitgeweken naar de grote hal in de gebouwen van de naastgelegen DHV-groep. Met welwillende medewerking van de DHV-groep is de avondlezing 2006 ook weer daar.

De avondlezing 2006 zal omvatten:

1e: De Dienst voor bijzondere hulpverlening van het Nederlandse Rode Kruis toen, de afdeling Oorlogsnazorg nu; het werk van o.a. mw. Loes van Overeem toen, de informatieverlening aan nabestaanden nu.

Presentatie: mw. Dr. Regina Grüter, Productgroepleider Oorlogsnazorg, Het Nederlandse Rode Kruis, Den Haag.

2e: Dichters en gedichten '40-'45.

Presentatie: Hans Werkman, auteur en dichter, Amersfoort.

De lezingen worden begeleid door Jaap Lodewijks, lezersredacteur van de Amersfoortse Courant / Utrechts Nieuwsblad.

De toegang is gratis! Aanmelding vooraf is om organisatorische redenen gewenst.

Bezoekers worden gevraagd vooraf plaatsen te reserveren om het geheel in goede banen te leiden.

Aanmelden graag via: Telefoon: 033 – 4613129
e-mail: info@kampamersfoort.nl

met opgave van: naam, adres, postcode + woonplaats, gewenste aantal toegangskaarten.

Ter plaatse is koffie / thee en in de pauze frisdrank beschikbaar.

De jaarlijkse herdenkingslezing Kamp Amersfoort op 19 april is een initiatief van de Stichting Nationaal Monument Kamp Amersfoort en de Amersfoortse Courant en wordt gehouden met welwillende medewerking van DHV Amersfoort.

Gratis busvervoer: speciaal voor deze herdenkingslezing is er extra en gratis busvervoer. Vanaf 19.00 uur tot 20.00 uur vanaf station Amersfoort-Centraal naar de gebouwen van DHV, instappen op de halteplaats van buslijn 19 die overdag naar die plaats rijdt. Vanaf 21.45 uur tot 22.45 uur terug naar het station Amersfoort-Centraal, instappen bij de halte voor het gebouw van DHV.

REACTIES OP OPROEPEN

Sinds het uitkomen van het vorige Informatiebulletin zijn er diverse reacties binnengekomen. Alle oproepen worden blijvend in de aandacht aanbevolen!

Uit Schiedam reageerde oud-gevangene J.J.G. de Mol op de oproep **04-119 "Lange Piet"**. Dat was inderdaad een bewaker in Kamp Amersfoort, een wonderlijke, onbetrouwbare maar wel opgewekte figuur.

In deze periode is weinig nieuwe informatie binnengekomen. Een enkele keer bleek dat gelijke namen voor verwarring zorgden. De aandacht wordt gevraagd voor de oproepen (ook de oude), want voor nabestaanden kan het antwoord op vragen heel belangrijk zijn.

Alle informanten hartelijk dank voor de reacties, waarmee de vraagstellers vaak toch erg geholpen zijn!

NIEUWE OPROEPEN

- **05-122 Hendrikus Jozefus Richardus Schothorst**, geboren op 28 oktober 1907, wonende Baarn, boerderij aan de Zantvoortweg.
- **05-123 Jozephus Schothorst**, geboren te Baarn, wonende te Baarn, boerderij aan de Zantvoortweg; werden samen opgepakt, vermoedelijk in verband met illegaal slachten. Ze moeten in Kamp Amersfoort zijn geweest, mogelijk naar Scheveningen zijn gebracht. Na vrijlating nabij einde oorlog lopend naar huis gegaan, waarbij Jozephus onderweg aan uitputting is bezweken. Op zijn sterfbed heeft Hendrikus wel gesproken over zijn verleden, niet over Kamp Amersfoort. De kinderen zoeken naar gegevens. Wie kan ze helpen? Bestaande register gaven geen antwoord op de vragen.
- **05-124 Marinus Hendricus de Wit**, geboren 25 oktober 1887 te Amsterdam, was heier van beroep, lid van de heiersbond en een niet onverdienstelijk worstelaar. Het contactadres was: Kanaalstraat 54 hs, Amsterdam. Ook was hij lid van de communistische partij en helper van Duitse vluchtelingen. 17-04-1941 werd hij gearresteerd, via Amstelveenseweg naar Schoorl, daarna naar het nieuw geopende Kamp Amersfoort. Medio september 1942 transport naar Sachsenhausen. Wie heeft hem gekend? Wie weet er iets meer over hem of zijn gevangenschap? Zijn kleindochter zoekt informatie.
- **05-125 Transportdatum gezocht Amersfoort-Arnhem**. In augustus / september 1944 werd in Kamp Amersfoort een transport van ongeveer 100 man samengesteld. Deze groep werd naar Arnhem gebracht om daar als dwangarbeiders bomkraters te gaan dichten. Wie was er bij en / of weet de exacte datum van dat transport? De gegevens worden gezocht in verband met historisch onderzoek Arnhem.
- **05-126 Louis de Groot**, geboren te Utrecht op 29-08-1917, moet tijdens de oorlogsjaren hebben gewoond in Scheveningen, Badhuisweg nr. 21. Hij is omgekomen in Auschwitz in 1943. Daarvoor moet hij gevangen zijn geweest in het tuchthuis te Siegburg. Een laatste brief vandaar is van 21 maart 1943. Wie weet er meer van hem? Wie weet waarom hij in Siegburg gevangen zat? Wie kent er familie van hem in verband met mogelijke overdracht van documentatie?
- **05-127 Anthonius Hendrikus van Lent**, (ook bekend als Anthonius van Lent) geboren te Schaijk op 16-04-1924, werd op 12-01-1945 neergeschoten als vluchteling bij een straatcontrole / razzia te Amsterdam. Hij was "Frontarbeiter" bij de SS en daarom aangemerkt als SS'er en herbegraven op de Duitse oorlogsbegraafplaats te Ysselstein gemeente Venray. Bekend is dat hij thuis is gearresteerd (ontduiking arbeidsinzet?) en geboeid afgevoerd, waarna ieder spoor mankeert. Veel gevangenen zijn geronseld of domweg aangewezen als SS-frontarbeiter en vooral naar het oostfront gestuurd voor hulpwerkzaamheden (slavenarbeid). Wat is er gebeurd in Amsterdam? Was hij vluchteling-gevangene of deserteur? Een vriendin die bij hem was werd gearresteerd en heeft later bericht gebracht. Haar gegevens zijn zoek. De plaatselijk pastoor heeft na de bevrijding het overlijden in de kerk bekend gemaakt. Wie heeft er informatie over dit mysterie? Wie weet er wat van hem? De Stichting Vier Vrijheid in zijn geboorteplaats heeft het bange vermoeden dat een vergissing in het spel is, dat iemand ten onrechte als "vijand" is aangemerkt en vraagt zich af of er eerherstel mogelijk of nodig is, iets dat al eens eerder in een soortgelijk geval is gepasseerd!
- **05-128 Johan van den Hoek**, geboren te Klaaswaal op 19-08-1919, landbouwer, wonende aan de Boomdijk te Klaaswaal, werd bij een razzia / wegcontrole te Kop van 't Land (Biesbosch) opgepakt terwijl hij volgens traditie bezig was de paarden vanuit de Hoeksche Waard weg te brengen voor een zomerverblijf en inzet daar. Ontduiking arbeidsinzet. Hij moet naar Kamp Amersfoort zijn overgebracht maar daar later uitgepraat zijn door de burgemeester. Meer gegevens zijn niet bekend. Er kan niets van gevonden worden. Hij heeft nimmer over zijn ervaringen in Kamp Amersfoort willen praten. Zijn dochter zoekt informatie. Wie heeft hem gekend, wie weet er wat van hem?
- **05-129 Verzetsgroep uit Ede / Bennekom / Lunteren**: op 16 maart 1945 (kort voor de bevrijding) in Kamp Amersfoort gebracht na verraad rondom een wapendropping. Op 20 maart (enkele

dagen later) werd uit deze groep een aantal mannen aangewezen voor represaillefusillades op de Appelweg te Amersfoort en te Loosdrecht. In verband met historisch onderzoek wordt gezocht naar getuigen, die deze mannen hebben zien binnenkomen, die paar dagen in het kamp hebben meegemaakt en ze voor de fusillade weg hebben zien gaan. Wie heeft ze meegemaakt?

De directie van de gedenkplaats ontvangt graag aanwijzingen over boeken en artikelen in tijdschriften, waarin Kamp Amersfoort of zijn gevangenen aan de orde komen. Artikelen uit kranten en / of tijdschriften worden graag als knipsels ontvangen voor het knipselarchief, liefst met aantekening op welke datum en in welk blad werd gepubliceerd.

Heeft u informatie? Wilt u ook een oproep plaatsen? Help anderen en uw stichting aan gegevens. Reageer! Geef daarbij duidelijk het nummer aan van de oproep waarop u reageert.

**Secr. St.Nat. Mon.Kamp Amersfoort,
Appelweg 3, 3832 RK Leusden.
Tel.: 033-4613129 (graag in ochtend)
Fax: 033-4615695
E-mail: info@kampamersfoort.nl**

VANDAAG

Als herinnering aan de bevrijding werd een gedicht uitgereikt aan de schoolkinderen van toen.
Na 60 jaar geven we het hier opnieuw weer:

VANDAAG

*Vijf jaren bezetting
vijf jaren van smaad,
Vijf jaar van terreur,
van roof en verraad.*

*Wij werden als slaven uit de huizen gehaald,
verzet hebben velen met hun leven betaald.*

*Vijf jaren, sinds '40 de 10e van mei
tot vandaag..... vandaag.....
Vandaag zijn wij vrij!*

*Groot waren de offers,
groot was de nood.
Groot waren de zorgen,
zoovelen zijn dood.*

*Wij hebben geleden, gehoopt en gebeden,
wij hebben geloofd, wij hebben gestreden,*

*Vijf jaren, sinds de 10e van mei
tot vandaag..... vandaag.....
Vandaag zijn we vrij!*

L.Frank.

ICODO OPGEGAAN IN COGIS

"Cogis" is het kenniscentrum vervolging, oorlog & geweld, waarin mede ICODO is opgegaan.

Het nieuwe Cogis roept belanghebbenden op voor een gespreksgroep voor de naoorlogse generatie, voor verwerkingsgroepen van de Vereniging Kinderen van de Japanse bezetting en de Bersiap 1941-1949, en voor lotgenotengroepen van de Stichting Partners van oorlogsgetroffenen.

Voor begeleiders van die doelgroepen is er een deskundigheidsbevordering beschikbaar. Meer informatie is beschikbaar bij Cogis, Da Costakade 45, 3521 VS Utrecht, 030-2343436; e-mail: info@cogis.nl. Raadpleeg ook de website: www.cogis.nl voor meer informatie.

Op 11 juni 2005 organiseert Cogis in samenwerking met de Vereniging voor mantelzorgers (LOT) een landelijke dag voor mantelzorgers van oorlogsgetroffenen. Belanghebbenden uit de sector oorlogsgetroffenen / veteranen kunnen voor meer informatie bij Cogis terecht.

BIJZONDER BEZOEK UIT SCREBRENICA

In juli 2005 zal het 10 jaar geleden zijn dat Srebrenica viel, met alle gevolgen van dien. In Nederland is dit zomaar voorbijgegaan, het waren Nederlandse troepen onder VN-vlag die bij die plaats betrokken waren. Er zijn heel wat onderzoeken over de gebeurtenissen daar ingesteld. De media hebben er veel over gepubliceerd.

Er is een Srebrenica-Potocari Memorail Centre opgericht. Daarbij is ook een grote begraafplaats ingericht, waarin regelmatig stoffelijke resten worden bijgezet van de slachtoffers die nog steeds geborgen worden.

Op uitnodiging van het IKV kwam in januari 2005 een delegatie van het bestuur en de directie van het herinneringscentrum Srebrenica naar Nederland. In die

bezoekweek kwam deze delegatie na bezoeken aan de locaties "Westerbork" en "Vught" ook op woensdag 26 januari naar de gedenkplaats Kamp Amersfoort.

Over en weer is informatie uitgewisseld over het ontstaan van de gedenkplaatsen, de moeilijkheden of onmogelijkheden daarbij en het huidige functioneren. Ook is gesproken over hoe ieder op de eigen plaats aan educatie kan doen om door te geven wat daar ooit gebeurde, opdat men lessen kan leren.

De bezoekweek aan Nederland had vooral tot doel, de gasten uit Bosnië tot steun te zijn en met ervaringen, hier opgedaan in soortgelijk werk, hen van dienst te zijn. Het was over en weer een boeiende en hartelijke ontmoeting.

" IN MEMORIAM "

Het bestuur kreeg een bericht van overlijden van oud-gevangene:

H.J. Bouw, overleden op 13 juli 2004. Zijn laatste woonplaats was Hilversum.

F. Heine, overleden op 22 december 2004. Hij woonde in Wijk aan Zee.

Piet Ambrosius, geboren te Meterik op 27 mei 1913, overleden te Nieuw Bergen op 1 januari 2005. Hij werd 91 jaar. Hij woonde zeer lange tijd te Meterik.

Dr. T.U.(Theun) de Vries, overleden op 21 januari 2005. Hij werd 97 jaar. Amsterdam was zijn woonplaats.

M. Blom, overleden te Apeldoorn op 20 februari 2005. Hij woonde in Apeldoorn.

Ing. P.F. de Bordes, wonende te Doorn. Nadere gegevens niet bekend geworden.

W. van Bruggen, wonende te Scherpenzeel. Nadere gegevens zijn niet bekend geworden.

Aan de families is condoleance betuigd. Ook vanaf deze plaats wordt onze deelneming uitgesproken.

Het bestuur.